

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 2 - ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Trọng Hối.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Thanh Tuấn.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Đắk Lắk tham gia phiên họp:
Bà Hà Thị Hồng Hương - Kiểm sát viên.

Ngày 02/4/2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 2 - Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 78/2025/TLST-VDS, ngày 10/12/2025, về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 15/2026/QĐST-VDS ngày 18/3/2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Vũ Trí L – Sinh năm 1958.

Địa chỉ: Thôn 4, xã E N, tỉnh Đắk Lắk (Có mặt).

2. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

- Chị Vũ Thị Ngọc V, sinh năm 1994.

- Bà Hà Thị Ch, sinh năm 1960 (mẹ đẻ của Vũ Thị Ngọc V)

- Chị Vũ Thị Phương L, sinh năm 1982 (chị gái của Vũ Thị Ngọc V)

- Anh Vũ Hồng A (anh trai của Vũ Thị Ngọc V).

- Anh Vũ Mạnh C, sinh năm 1991 (anh trai của Vũ Thị Ngọc V)

Cùng cư trú tại Thôn 4, xã E N, tỉnh Đắk Lắk.

(Những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đều ủy quyền cho ông Vũ Trí L tham gia tố tụng tại Tòa án).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

1. Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, ông Vũ Trí L trình bày:

Chị Vũ Thị Ngọc V sinh năm 1994 là con gái ông Vũ Trí L, bị bệnh não úng thủy bẩm sinh, sống thực vật, không có khả năng nhận thức, vận động và điều khiển hành vi, là đối tượng được bảo trợ xã hội. Hơn 30 năm nay vợ chồng ông L trực tiếp chăm sóc cháu, tuy nhiên vợ chồng ông đã lớn tuổi, phòng trường hợp không thể tiếp tục chăm sóc nuôi dưỡng cháu thì các con ông là anh chị em của chị Vân có nghĩa vụ chăm sóc nuôi dưỡng cháu thay cho vợ chồng ông.

Để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của chị Vũ Thị Ngọc V, ông Vũ Trí L yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Vũ Thị Ngọc V bị mất năng lực hành vi dân sự

theo quy định của pháp luật.

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Đắk Lắk: Trên cơ sở tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự và Kết luận giám định pháp y tâm thần, có đủ căn cứ để xác định chị Vũ Thị Ngọc V bị mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của chị Vũ Thị Ngọc Vân, cần áp dụng Điều 22 Bộ luật dân sự chấp nhận đơn yêu cầu của ông Vũ Trí Lễ, tuyên bố chị Vũ Thị Ngọc Vân là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và quan điểm của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 2 - Đắk Lắk nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Việc dân sự “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 2 - Đắk Lắk theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của đương sự, nhận thấy: Chị Vũ Thị Ngọc V sinh năm 1994 bị bệnh não úng thủy bẩm sinh, sống thực vật, không có khả năng nhận thức, vận động và điều khiển hành vi, mọi sinh hoạt cá nhân phải có sự hỗ trợ của người khác.

Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 148/KLGD ngày 12/3/2026, của Viện Pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa kết luận đối với chị Vũ Thị Ngọc V:

“Kết luận : Tại thời điểm giám định, đối tượng Vũ Thị Ngọc V bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần trầm trọng (theo Bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10- 1992 có mã bệnh là F73).

Đối tượng mất khả năng điều khiển hành vi”.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự: “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”.

Do đó, việc ông Vũ Trí L yêu cầu tuyên bố chị Vũ Thị Ngọc V mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ nên được Tòa án chấp nhận.

[3] Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Người yêu cầu ông Vũ Trí L đã nộp tại Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa và đã chi phí xong, miễn đề cập.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu ông Vũ Trí L phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều

22, Điều 49 Bộ luật dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Vũ Trí L.

Tuyên bố: Chị Vũ Thị Ngọc V (sinh năm 1994, trú tại thôn 4, xã Ea Nuôl, tỉnh Đắk Lắk) là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Người yêu cầu ông Vũ Trí L phải chịu chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần (ghi nhận việc người yêu cầu đã nộp tại Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa và chi phí xong).

3. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu ông Vũ Trí L phải chịu 300.000 đồng lệ phí việc dân sự sơ thẩm, được khấu trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí đã nộp theo Biên lai số 0005444 ngày 10/12/2025, tại Chi cục Thi hành án dân sự tỉnh Đắk Lắk. Ông Vũ Trí L đã nộp đủ lệ phí.

4. Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Đắk Lắk có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND khu vực 2- Đắk Lắk;
- Phòng THADS khu vực 2 Đắk Lắk;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

(Đã ký)

Nguyễn Trọng Hối